

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття ступеня магістра
на основі ступеня бакалавра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста,
ступеня магістра)

за спеціальністю **232 Соціальне забезпечення**
освітня програма **«Управління соціальними проектами»**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Пояснювальна записка	4
1 Загальні положення	4
2 Перелік питань	5
3 Порядок оцінювання підготовленості вступників.....	10
3.1 Структура вступного випробування.....	10
3.2 Критерії оцінювання.....	10
Список рекомендованої літератури	12

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма з фахового вступного випробування зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення (освітня програма «Управління соціальними проектами») для здобуття ступеня магістра базується на освітньо-професійній програмі Соціальне підприємництво підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 232 Соціальне забезпечення. Вона відповідає робочим програмам дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів відповідної спеціалізації.

Підготовка магістрів в Українському державному університеті науки і технологій здійснюється на основі кваліфікації бакалавра або кваліфікації спеціаліста, магістра з метою забезпечення потреб організацій, установ або підприємств в працівниках, які здобули поглиблені спеціальні вміння та знання інноваційного характеру.

Прийом бакалаврів на подальше навчання проводиться на конкурсній основі відповідно до їх здібностей.

Особи, які здобули ступінь бакалавра за відповідною освітньою програмою в попередні роки у вищому навчальному закладі, беруть участь у загальному конкурсі за результатами фахового вступного випробування.

Мета проведення фахового вступного випробування – відбір вступників на навчання на другий (магістерський) рівень вищої освіти з урахуванням рівня їх підготовки: обсяг, повнота, науковість, рівень мислення, системність знань, застосування вмінь і навичок у розв'язанні соціальних питань суспільства.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань для зарахування бакалаврів для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення (освітня програма «Управління соціальними проектами») здійснюють науково-педагогічні працівники кафедри підприємництва, організації виробництва та теоретичної і прикладної економіки.

На вступні випробування виносяться програмні завдання з наступних дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів галузі знань 23 Соціальна робота:

1. Економіка праці та соціально-трудові відносини;
2. Економіка підприємства;
3. Обґрунтування управлінських рішень і оцінювання ризиків

4. Менеджмент у соціальній сфері;

Фахове вступне випробування є комплексним і проводиться за білетами, складеними відповідно до цієї програми. Кожний білет складається з тестової (7 тестових завдань) та теоретичної (3 теоретичних питання) частини.

Кожний абітурієнт отримує індивідуальний варіант завдання та особовий номер для кодування тесту. Перед початком вступного випробування, представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо правил виконання завдання.

2 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНІ ВИПРОБУВАННЯ

2.1 Економіка праці та соціально-трудові відносини

1. Праця, її зміст і роль у розвитку людини і суспільства.
2. Трудові ресурси як соціально-економічна категорія. Економічно активне населення.
3. Структура і кількісні показники динаміки трудових ресурсів. Робоча сила. Баланс трудових ресурсів.
4. Трудовий потенціал суспільства, його характеристика, показники та структура.
5. Характеристика трудового потенціалу України.
6. Людський капітал як соціально-економічна категорія. Значення та відтворення людського капіталу.
7. Ринок праці як соціально-економічне явище. Основні складові ринку праці, його кон'юнктура, особливості та функції.
8. Зв'язок ринку праці з іншими ринками. Інфраструктура ринку праці та його сегментація.
9. Первинний і вторинний ринок праці. Внутрішній та зовнішній ринки праці. Гнучкість ринку праці та її форми: кількісна і функціональна.
10. Механізм функціонування ринку праці та його основні елементи.
11. Соціально-економічна сутність, форми й види зайнятості. Показники зайнятості.
12. Безробіття як соціально-економічне явище.
13. Державне регулювання ринку праці.
14. Соціально-трудові відносини та загальна характеристика їх системи.
15. Типи та показники стану соціально-трудових відносин.
16. Соціальне партнерство: його роль, форми та принципи. Моделі соціального партнерства.

17. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудових відносин.
18. Наукова організація праці: сутність, завдання, форми.
19. Організація робочих місць. Створення сприятливих умов праці на робочих місцях, раціоналізація режимів праці та відпочинку.
20. Умови праці і фактори їх формування. Шляхи покращення умов праці.
21. Технічне нормування праці: сутність, завдання, об'єкти.
22. Класифікація витрат робочого часу.
23. Методи нормування трудових процесів.
24. Якість праці: сутність, підходи до визначення, рівні, способи підвищення.
25. Ефективність праці та її соціально-економічне значення.
26. Планування праці як важлива управлінська функція.
27. Міжнародна організація праці (МОП): історія створення, мета та завдання функціонування.
28. Організація діяльності міжнародної організації праці (МОП).
29. Роль міжнародних організацій (МОП, ЮНЕСКО, ВОЗ та ін.) в розвитку міжнародного співробітництва у сфері управління трудовими ресурсами.
30. Участь України в Міжнародній організації праці.

2.2 Економіка підприємства

1. Сутність, принципи здійснення та моделі підприємницької діяльності. Основні принципи підприємництва.
2. Історія соціального підприємництва. Соціальне підприємство: визначення, мета діяльності, правові питання.
3. Розвиток соціального підприємництва в Україні: проблеми та можливості.
4. Поняття підприємства, його цілі і роль в ринковій системі господарювання. Класифікація підприємств.
5. Правові основи функціонування підприємств. Порядок створення та реєстрації підприємств.
6. Поняття і складові компоненти зовнішнього середовища підприємств. Мікросередовище. Макросередовище.
7. Ринок і поведінка на ньому суб'єктів господарювання.
8. Типи організаційних структур і принципи управління підприємством.
9. Суть планування і його місце в управлінні підприємством. Принципи і методи планування. Оперативне та стратегічне планування.
10. Бізнес-план та його характеристика, особливості бізнес-планування в соціальному підприємстві.

11. Виробнича програма підприємства, її розроблення та обґрунтування. Показники виробничої програми.
12. Персонал підприємства: суть, класифікація та структура. Розрахунок чисельності працюючих на підприємстві.
13. Показники і методи розрахунку продуктивності праці на підприємствах.
14. Мотивація та оплата праці: сутність, функції, державна політика і загальна організація.
15. Форми і системи оплати праці робітників.
16. Поняття капіталу, його види. Основні виробничі фонди підприємства: визначення, структура і склад.
17. Вартісна оцінка та облік основних виробничих фондів підприємства.
18. Спрацювання, амортизація і відтворення основних виробничих фондів (ремонт, модернізація, заміна).
19. Ефективність відтворення і використання основних фондів.
20. Обігові кошти підприємства: поняття, склад і структура.
21. Ефективність використання обігових коштів підприємства.
22. Нематеріальні активи підприємства: поняття склад, структура і охорона права власності.
23. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, її об'єкти та суб'єкти. Соціальне інвестування.
24. Капітальні вкладення: сутність, структура та джерела
25. Методи та показники оцінки ефективності інвестиційних проектів.
26. Інноваційна діяльність: сутність, типи та суб'єкти діяльності.
27. Система державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні.
28. Інноваційні процеси та їх класифікація. Інновації в соціальній сфері.
29. Цінова політика підприємства. Методи ціноутворення
30. Техніко-технологічна база підприємства.
31. Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва.
32. Формування і використання виробничої потужності підприємства.
33. Якість і конкурентоспроможність продукції.
34. Державний нагляд за якістю і внутрішньовиробничий контроль.
35. Поняття про собівартість продукції. Характеристика кошторису витрат. Обчислення собівартості окремих виробів.
36. Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками.
37. Методи обліку та калькулювання фактичної собівартості. Шляхи зниження поточних витрат.
38. Поняття прибутку і доходу, джерела їх формування.
39. Загальноприйнята практика використання прибутку (доходу) підприємства. Рентабельність ресурсів і продукції.
40. Оцінювання фінансово-економічного стану підприємства. Сутнісна характеристика і вимірювання ефективності виробництва. Чинники

підвищення ефективності виробництва.

41. Загальна характеристика процесу реструктуризації підприємства. Практика здійснення та ефективність реструктуризації суб'єктів господарювання.

42. Поняття економічної безпеки підприємства. Інтегральна оцінка економічної безпеки підприємства.

43. Можливість, необхідність та зміст антикризового управління. Національна програма антикризового господарювання.

44. Санація (фінансове оздоровлення) підприємств. Банкрутство і ліквідація підприємств.

45. Ефективність діяльності підприємств виробничої та соціальної сфери.

2.3 Обґрунтування управлінських рішень і оцінювання ризиків

1. Поняття управлінських рішення: визначення, класифікація, критерії соціальної ефективності і якості.

2. Відповідальність суб'єктів управлінських: законодавча база, засоби державного контролю.

3. Економічна ефективність і соціальна справедливість управлінських рішень: дилема визначення, аспекти і показники аналізу.

4. Державно-приватне партнерство: економічне і правове підґрунтя

5. Поняття господарського ризику і ринкової невизначеності.

6. Господарські ризики соціально-значущих проектів.

7. Математична оцінка ризиків: розрахунок коефіцієнтів варіації та семіваріації.

8. Шкала оцінки сприйнятливості підприємницьких ризиків.

9. Математичний апарат і сутність теорії ігор в формалізації підприємницьких ризиків соціально-значущих проектів.

10. Методика побудови Матриці прибутків (платіжної матриці) як інструменту моделювання ситуації невизначеності.

11. Критерії прийняття господарських рішень в умовах невизначеності. (Лапласа, Вальда, Севіджа, Гурвіца).

12. Формальні ознаки домінуючого господарського рішення соціально-значущих проектів.

13. Методика побудови матриці втрат за Севіджем.

14. Суб'єктивна корисність в прийнятті господарських рішень (за Д. Бернуллі).

15. Функція корисності для особи, яка приймає рішення, і окремі випадки її існування.

16. Суспільна корисність соціально-значущих проектів: основні джерела формування економічного результату.

17. Формальні ознаки раціональності управлінських рішення.

18. Поняття лотереї в аналізі оптимальності господарських рішень.

19. Психологічні аспекти оцінки ризику особи, яка приймає рішення.
20. Вплив психотипу особистості на характеристики і якість прийняття господарських рішень.
21. Психолінгвістична організація отримання експертної інформації щодо соціально-значущих проектів.
22. Зміст і призначення інформаційних систем підтримки прийняття рішень.
23. Класифікація проблем і рішень організаційного управління.
24. Ризики інвестиційних і соціально-ефективних проектів
25. Господарські заходи із зниження ризиків.
26. Страхування ризиків (приклади за певними ВЕД і господарськими ситуаціями).
27. Самострахування суб'єктів господарювання: фінансове-правове підґрунтя.
28. Економічні показники-критерії якості управлінських рішень і оцінки ризиків для різних ВЕД.

2.4 Менеджмент в соціальній сфері

1. Класифікаційні види соціального управління.
2. Характеристика видів менеджменту.
3. Передумови виникнення науки управління.
4. Школа наукового управління. Класична (адміністративна) школа управління
5. Школа людських відносин. Школа поведінкових наук.
6. Школа науки управління або кількісна. Емпірична школа управління.
7. Основні етапи розвитку управлінської науки в Україні.
8. Наукові підходи до менеджменту.
9. Зміст загальних принципів управління.
10. Сутність та види організацій.
11. Формальні й неформальні організації. Фактори впливу на організацію та їх видова класифікація
12. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації.
13. Характеристика планування як функції менеджменту.
14. Характеристика організації як функції менеджменту.
15. Характеристика мотивації як функції менеджменту.
16. Контроль та координація як функції менеджменту.
17. Специфічні функції менеджменту та їх класифікація.
18. Характеристика, переваги та недоліки традиційної та органічної структури.

19. Характеристика, різновиди, переваги та недоліки лінійної структури.
20. Характеристика, різновиди, переваги та недоліки функціональної структури.
21. Характеристика, різновиди, переваги та недоліки лінійно-функціональної структури.
22. Поняття та загальна характеристика керівництва.
23. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва.
24. Форми впливу та влади.
25. Характеристика та класифікація стилів керування
26. Сутність, характеристика, типи та теорії лідерства.
27. Загальна характеристика сучасного лідера.
28. Теорії лідерства.
29. Сутність конфліктів та причини їх виникнення.
30. Види та типи конфліктів.

3 ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

3.1 СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Білет з фахового вступного випробування містять:

1 - тестовий блок (сім питань), закрита форма тесту - застосування матеріалу за відомими стандартними алгоритмами та зразками, тобто надаються завдання з вибором однієї відповіді з чотирьох варіантів відповідей, одна з яких – правильна;

2 - теоретичний блок (три питання), відповіді на теоретичні питання мають бути надані повними, обґрунтованими, висновки й пропозиції аргументовані й оформленні належним чином.

3.2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Білет з фахового вступного випробування містять таку кількість питань, що дозволяє оцінювати рівень знань і вмінь вступника за 200-бальною шкалою.

При цьому, тестовий блок оцінюється у 98 балів. Тестовий блок містить 7 запитань, які оцінюються по 14 балів за кожну правильну відповідь. Запитання закритого типу (тестовий блок) оцінюється або 0, або 14 балами. Питання

тестового блоку повинні мати тільки одну правильну відповідь. Таким чином, максимальна оцінка за блок становить $7 \times 14 = 98$ балів.

Теоретичний блок оцінюється у 102 бали. Даний блок містить три питання відкритого типу, які оцінюються від 0 до 34 балів. Таким чином, максимальна оцінка за теоретичний блок становить $3 \times 34 = 102$ бали.

Мінімальна кількість балів за фахове вступне випробування складає 100 балів, а максимальна – 200. Шкала оцінювання за 200-бальною системою та її відповідність національній і європейській системам наведена у таблиці 1.

Таблиця 1 – Узгодження оцінок

Конкурсний бал	Традиційна оцінка	Визначення
192–200	ВІДМІННО – вступник володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
172–191		Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
134–171	ДОБРЕ – вступник володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки до технічних та економічних розрахунків, правильно використовувати технологію, складати прості таблиці, схеми. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями	Добре – в цілому правильна робота з певною кількістю помилок
122–133	ЗАДОВІЛЬНО – вступник розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків
100–121		Достатньо – виконання задовольняє мінімальним критеріям
< 100	НЕЗАДОВІЛЬНО – вступник мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача нарівні «так» чи «ні»; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь	Незадовільно – з можливістю складання фахового вступного випробування у наступному році

Особи, знання яких було оцінено балами нижче встановлених Правилами прийому до УДУНТ (мінімальна кількість балів для допуску 100 балів), до участі

у конкурсі на зарахування не допускаються.

Тривалість виконання завдання — 2 академічні години (120 хвилин).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22. Ст.144.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України, 2011, № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.
3. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
4. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971р. № 322-VIII. Відомості Верховної Ради України, 1971, додаток до № 50. Ст. 375.
5. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII. Відомості Верховної Ради, 2019, № 19. Ст.74.
6. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1995, № 17. Ст.121.
7. Про підприємства в Україні: Закон України. Відомості Верховної Ради України від 27 березня 1991 р. № 24.
8. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. Відомості Верховної Ради України, 1991, № 47. Ст.646.
9. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. Відомості Верховної Ради України, 2002, № 36. Ст.266.
10. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI. Відомості Верховної Ради України, 2012, № 19-20. Ст.166.
11. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: нормативно-правові акти, затверджені Міністерством фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>
12. Азаренкова Г. М. Аналіз моделювання і управління ризиком (в схемах та прикладах) : [навч. посіб.]. – «Новий Світ-2000». – 2016. – 240 с.
13. Баєва О. В. Основи менеджменту : практикум / О. В. Баєва, Н. І. Новальська, Л. О. Згалат-Лозинська. – Київ : Центр навчальної літератури, 2017. – 522 с.

14. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с .Буряк П.Ю., Карпинський Б.А., Григор'єва М.І. Економіка праці і соціально-трудова відносини: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с.
15. Василенко В. А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник.- К.: ЦУЛ, 2009.- 420 с.
16. Главацька О. Л. Менеджмент соціальної роботи як різновид соціального управління : [курс лекцій] / О. Л. Главацька. – Тернопіль : ТДПУ, 2019. – 65 с.
17. Гріфін Р. Основи менеджменту : підручник для студ. екон. спец. / Р. Гріфін, В. Яцура. – Львів : БаК, 2017. – 605 с.
18. Дєдов Є. Г. Менеджмент соціальної роботи : навч. посіб. для студ. спец. "Соціальна робота", "Соціальна педагогіка" / Є. Г. Дєдов. – Луганськ : Вид-во ДЗ "ЛНУ імені Тараса Шевченка", 2016. – 164 с.
19. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л., проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Кондор, 2020. 700 с.
20. Економіка підприємства. : Навч. посіб. / Н. М. Яркіна. – Вид. 2-ге перероб. і доп. – К. : Видавництво Ліра-К, 2020. – 596 с.
21. Калина А. В. Економіка праці та соціально-трудова відносини : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. В. Калина. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. – 498 с.
22. Клейнер Я. С. Прийняття рішень: моделі і системи: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Донецький держ. ун-т управління.- Донецьк: ДДУУ, 2011.- 232 с.
23. Комарницький І. М. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник / І.М. Комарницький, Г. О. Комарницька. – Хмельницький: ФОП Цюпак А. А., 2016. – 424 с.
24. Лукашевич М. П. Менеджмент соціальної роботи : теорія і практика : навч. посіб. для студ. вузів / М. П. Лукашевич, М. В. Туленков. – Київ : Каравела, 2017. – 296 с.
25. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій : навч. посіб. / Т. В. Назарчук, О. М. Косіюк. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 559 с.
26. Практичний посібник з підготовки техніко-економічного обґрунтування та застосування методики проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства/ Програма розвитку державно-приватного партнерства Бізнес Центр «Горизонт», К. – 2009. – 100 с.

27. Тимошко Г.М. Менеджмент соціальної роботи : навчальний посібник /
Г. М. Тимошко. – Ніжин : Видавець ППМ.М., 2011.– 308с.